

1ο ΕΠΑΛ ΜΟΙΡΩΝ

Ερευνητική Εργασία Β' Τετραμήνου Α τάξης

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΟΥ ΜΑΣ ΑΡΕΣΕΙ

Σχολικό έτος 2013-2014

Ομάδες Μαθητών

ΚΡΗΤΗ FM

Αλεξανδράκης Μανόλης
Αποστολάκης Δημήτρης
Μαυρογιαννάκης Μανόλης
Χουστουλάκης Αλέξανδρος

Κόμπρα

Βρέντζου Κατερίνα
Καλλέργη Ιωάννα
Ντέντα Μαρκ
Σαριδάκης Μιχάλης

Honda

Μανασάκης Παύλος
Μπακαντάκης Σταμάτης
Τσαγκαράκης Μιχάλης
Φανουράκη Γεωργία

Περιεχόμενα

Πρόλογος.....	2
Εισαγωγή.....	2
Ερευνητικό μέρος	
Μεθοδολογία.....	4
Αποτελέσματα.....	4
Θεωρητικό μέρος	
Ορισμός της μουσικής.....	11
Επίδραση της μουσικής στον άνθρωπο.....	11
Κρητική μουσική	
Ιστορία της Κρητικής μουσικής.....	12
Μουσικά όργανα.....	13
Καλλιτέχνες της Κρητικής μουσικής.....	14
Κρητική φορεσιά.....	15
Λαϊκή μουσική	
Λαϊκό τραγούδι.....	16
Λαϊκά μουσικά όργανα.....	16
Καλλιτέχνες λαϊκού τραγουδιού.....	17
Σύγχρονο λαϊκό τραγούδι.....	18
Χιπ-χοπ	
Τι είναι το χιπ χοπ.....	19
Ελληνικό χιπ χοπ.....	20
Καλλιτέχνες της χιπ χοπ.....	21
Στυλ και ενδυμασία.....	21
Συμπεράσματα.....	22
Βιβλιογραφία.....	23
Παράρτημα.....	24

Πρόλογος

Αυτή η εργασία πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του μαθήματος Ερευνητική Εργασία της Α' Τάξης του 1ου Επαγγελματικού Λυκείου Μοιρών . Ο χρόνος διεξαγωγής είναι το σχολικό έτος 2013-2014, και ολοκληρώθηκε κατά τη διάρκεια του Β' Τετραμήνου. Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τους συμμαθητές μας που συμμετείχαν στην έρευνά μας και μας βοήθησαν στη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων.

Εισαγωγή

Η εργασία μας έχει τον τίτλο «Η μουσική που μας αρέσει ». Ο λόγος για τον οποίο επιλέξαμε αυτό το θέμα είναι γιατί πιστεύουμε πως η μουσική παίζει βασικό ρόλο στη ζωή των εφήβων. Η μουσική υπάρχει στην καθημερινότητα των μαθητών και το να γνωρίσουμε τις μουσικές τους προτιμήσεις είναι σημαντικό γιατί η μουσική που ακούνε οι έφηβοι δείχνει τις απόψεις, τα αισθήματα, την ψυχολογία και τα πρότυπά τους. Η μουσική που ακούει κάποιος μας βοηθά να καταλάβουμε τις σκέψεις ,τα προβλήματα και τις ανησυχίες του.

Ξεκινώντας λοιπόν από αυτή την υπόθεση αποφασίσαμε να μελετήσουμε την επίδραση της μουσικής στον άνθρωπο γενικά και να ερευνήσουμε τη σχέση των μαθητών του σχολείου μας με τη μουσική. Σκοπός μας ήταν να ανακαλύψουμε εάν οι συμμαθητές μας ακούνε μουσική, εάν ναι πόσο συχνά , ποια είδη μουσικής και ποιους καλλιτέχνες προτιμάνε, εάν παίζουν κάποιο μουσικό όργανο, εάν ναι ποιο και πως επηρεάζει η μουσική που τους αρέσει τα συναισθήματα αλλά και την εμφάνισή τους. Τέλος, μελετήσαμε τα μουσικά είδη που βγήκαν τα πιο δημοφιλή μέσα από την έρευνα.

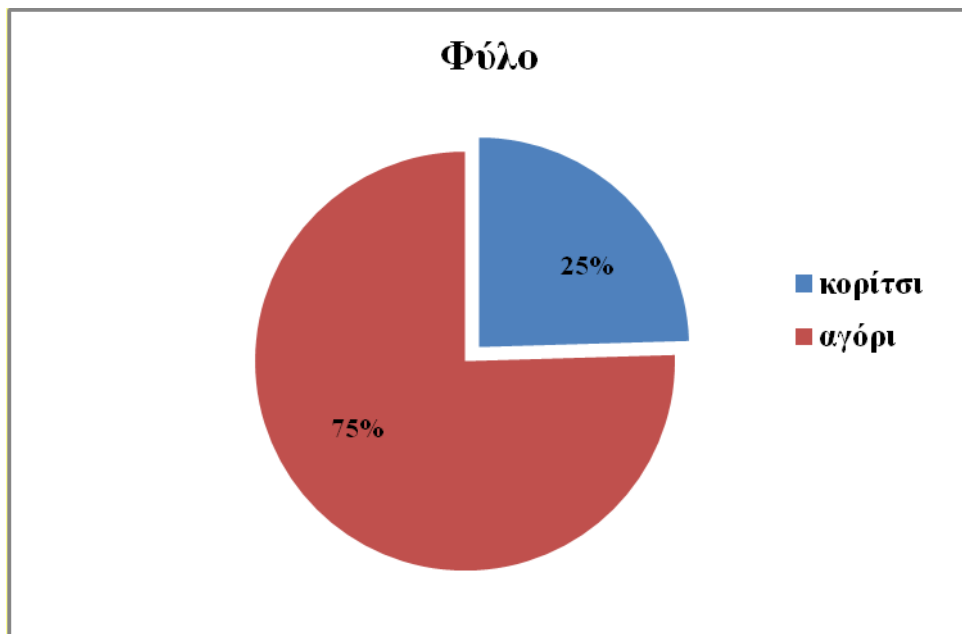
1. Ερευνητικό μέρος

1.1 Μεθοδολογία

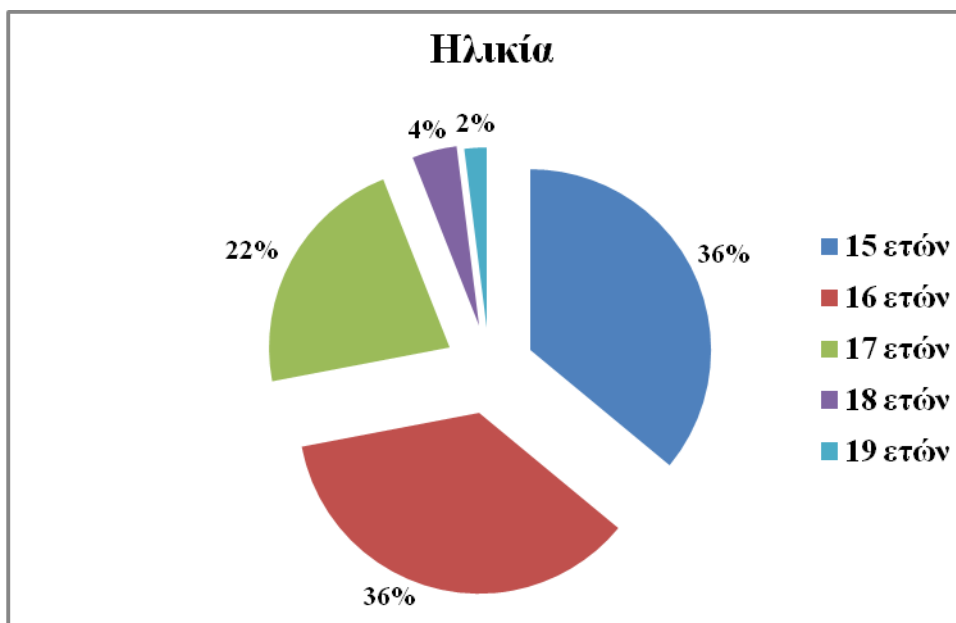
Η έρευνα έγινε με τη χρήση ερωτηματολογίου που μοιράστηκε και συμπληρώθηκε από 50 μαθητές της Α τάξης του σχολείου μας. Τα δεδομένα της έρευνας τα επεξεργαστήκαμε με τη βοήθεια του excel. Η δεύτερη μέθοδος που χρησιμοποιήσαμε για τη συλλογή πληροφοριών ήταν η βιβλιογραφική έρευνα.

1.2 Αποτελέσματα

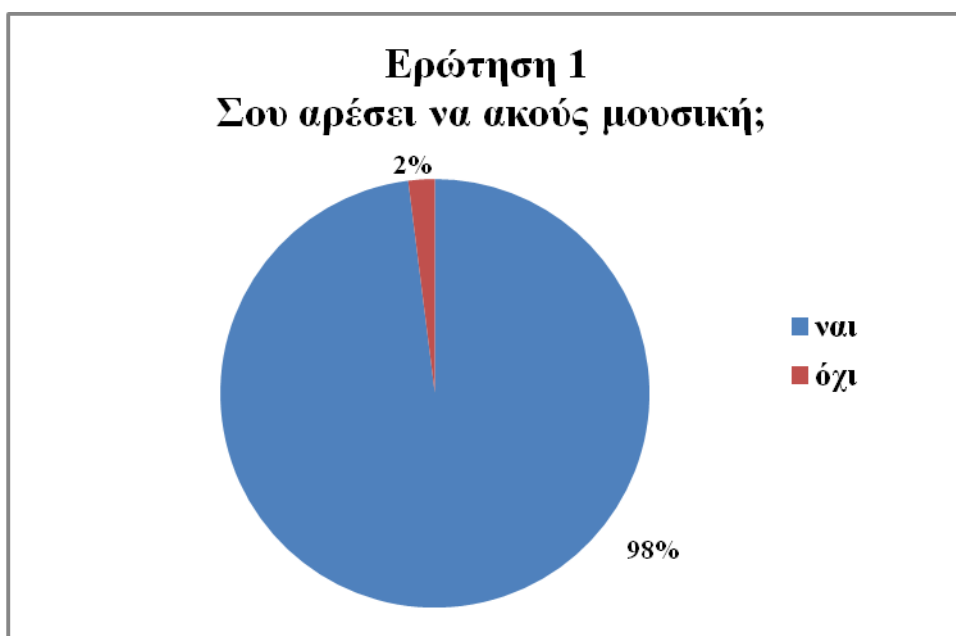
Παρακάτω παρουσιάζουμε τα αποτελέσματα που βγάλαμε από την επεξεργασία των ερωτηματολογίων.

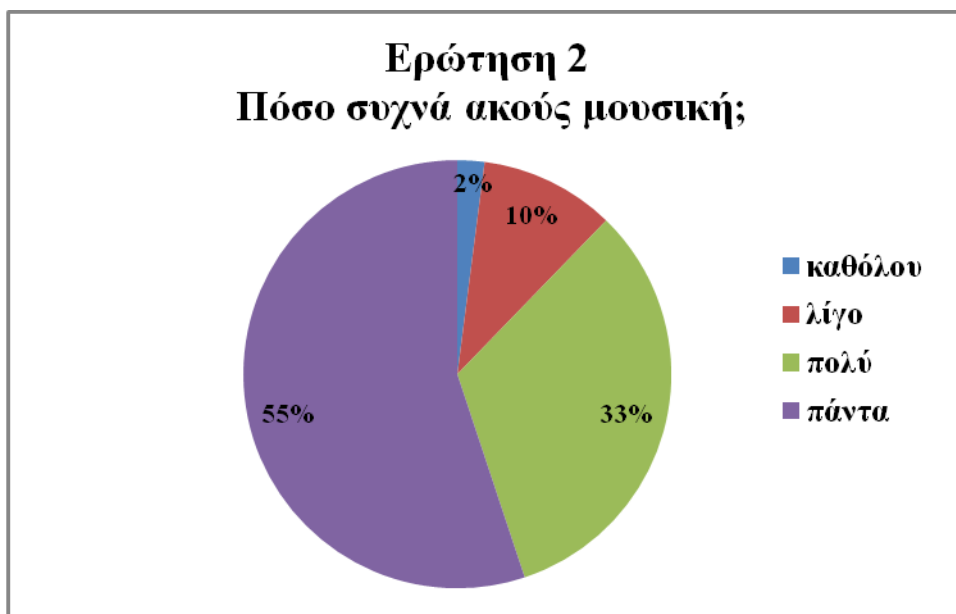
Από τα παιδιά που απάντησαν το ερωτηματολόγιο το 75% ήταν αγόρια , ενώ το 25% ήταν κορίτσια.

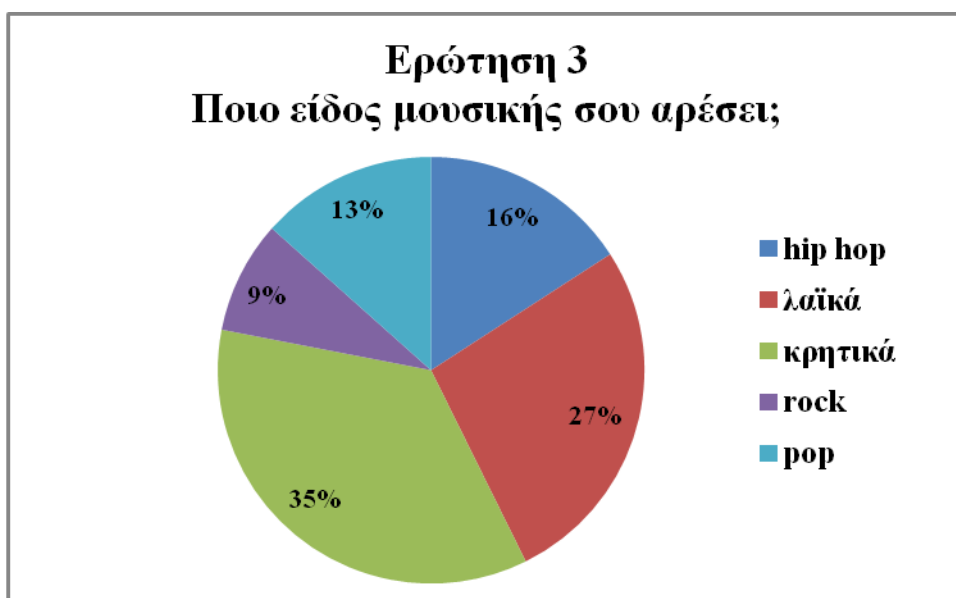
Τα περισσότερα παιδιά ήταν ηλικίας 15 και 16 ετών (36%), ενώ η αμέσως επόμενη ηλικία ήταν 17 ετών (22%) και ακολουθούν σε μικρότερο ποσοστό οι ηλικίες 18 (4%) και 19 (2%) ετών.

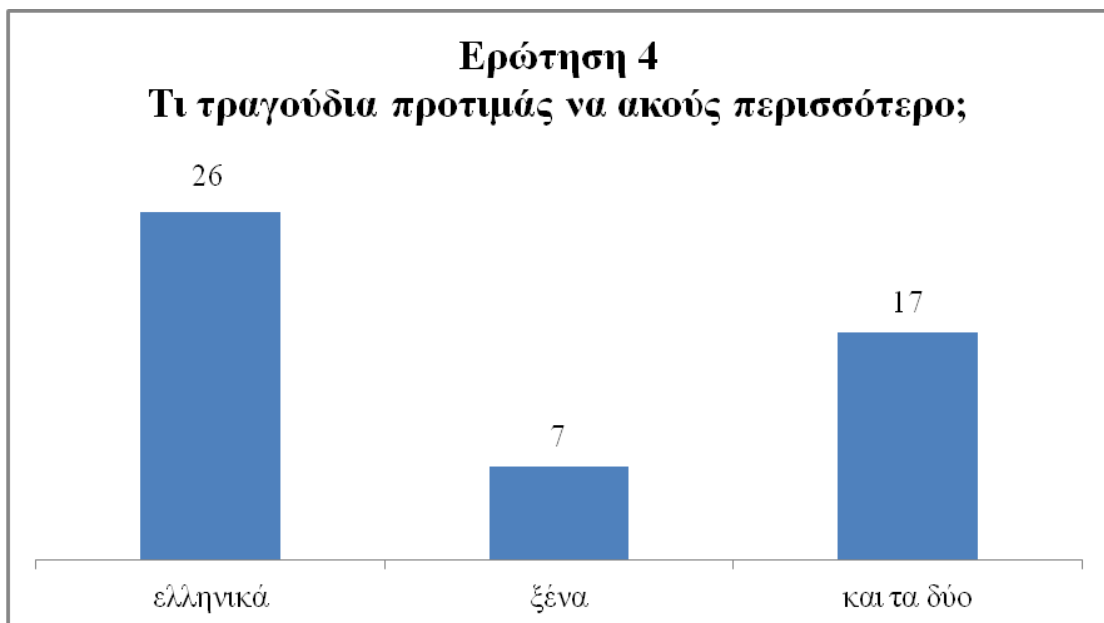
Στο 98% των παιδιών αρέσει να ακούει μουσική, ενώ στο 2% των παιδιών δεν αρέσει να ακούει μουσική.

Το 55% των παιδιών ακούνε πάντα μουσική , το 33% πολύ , το 10% λίγο, ενώ ένα 2% δεν ακούει καθόλου μουσική.

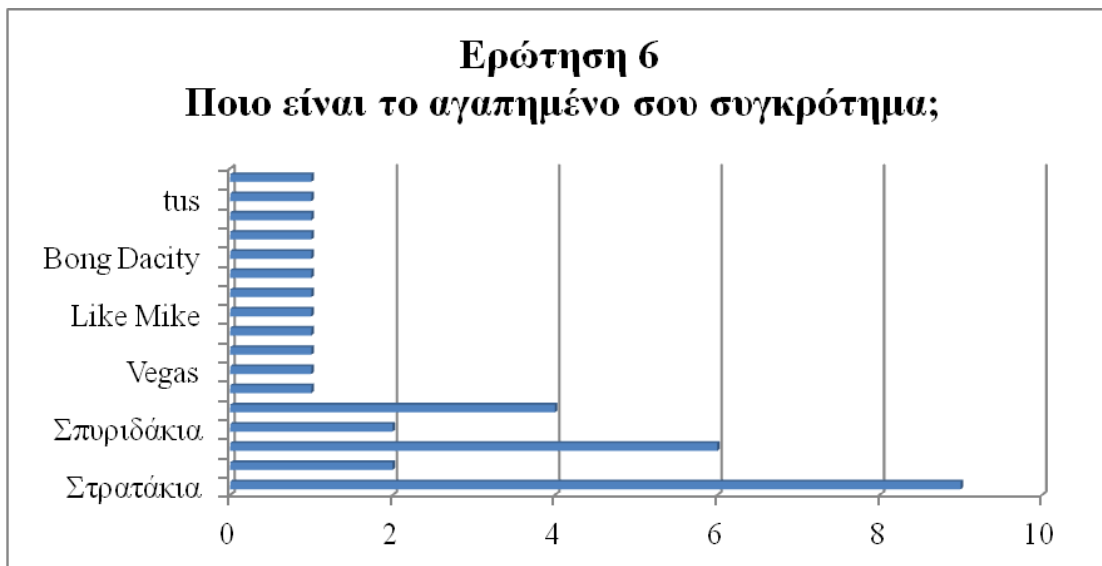
Τα περισσότερα παιδιά ακούνε κρητική μουσική (35%), δεύτερη στις προτιμήσεις των παιδιών έρχεται η λαϊκή μουσική (27%), τρίτη η hip-hop (16%) ,τέταρτη η pop (13%) και ακολουθεί η rock (9%).

Από τα παιδιά που απάντησαν στα ερωτηματολόγια τα 26 ακούνε ελληνικά τραγούδια τα 7 ξένα και τα 17 και τα δυο.

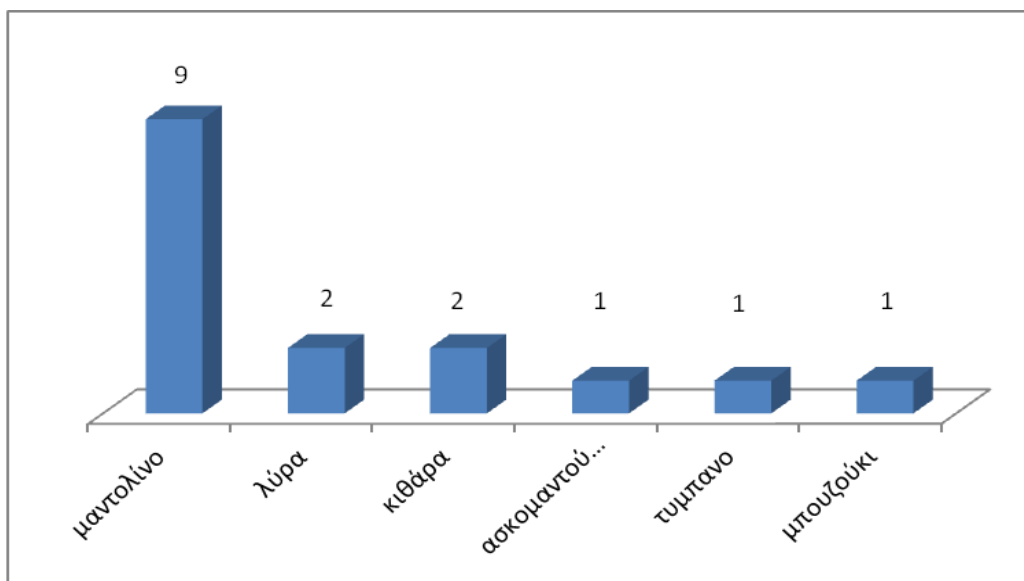
Οι αγαπημένοι τραγουδιστές των παιδιών αυτών είναι ο Κουνάλης (6), ο Παντελίδης (6) και ο Βρέντζος (5).

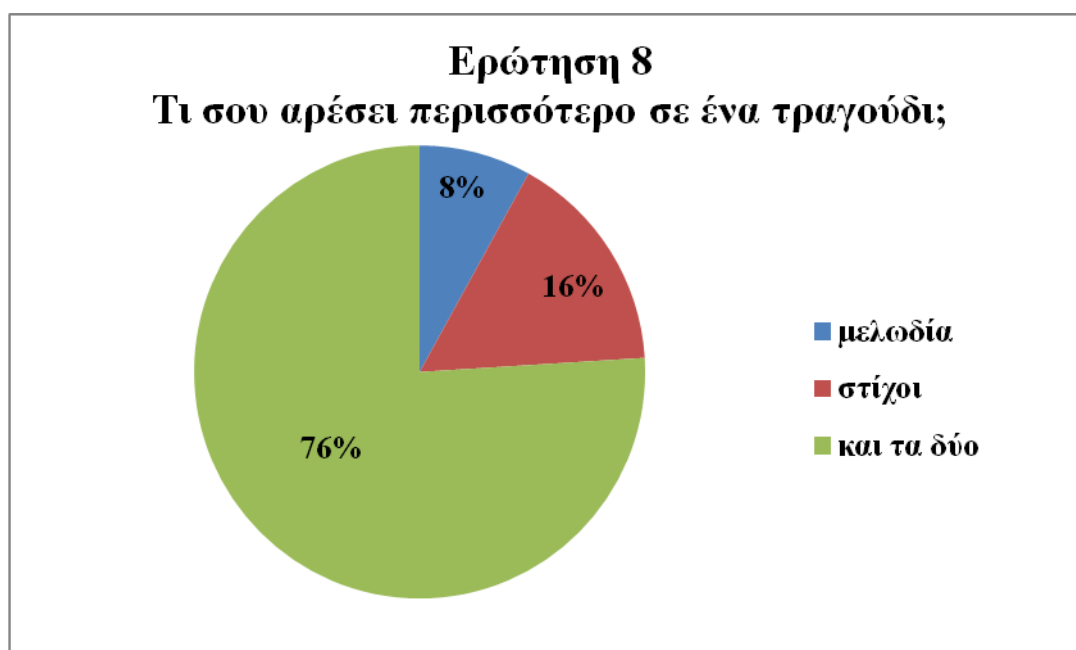
Τα αγαπημένα συγκροτήματα των παιδιών είναι τα Στρατάκια (9), τα Στιβακτάκια (6) και οι Μέλισσες (4).

Στην ερώτηση αν παίζουν κάποιο μουσικό όργανο 13 από τα 50 παιδιά απάντησαν ναι ενώ τα 37 απάντησαν όχι.

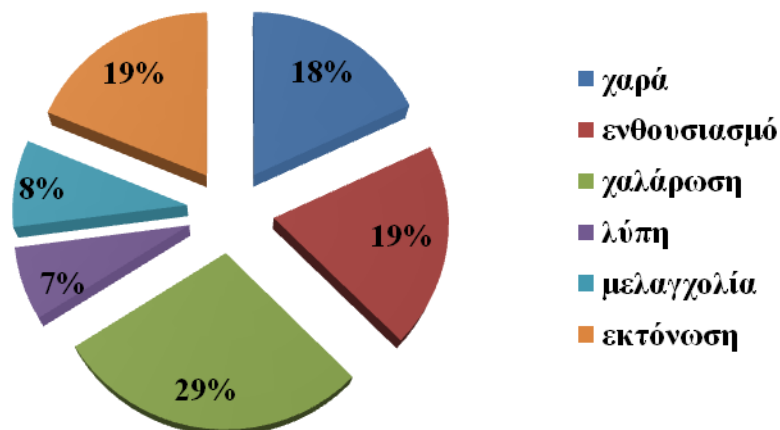

Τα πιο πολλά παιδιά παίζουν μαντολίνο και μετά λύρα και κιθάρα.

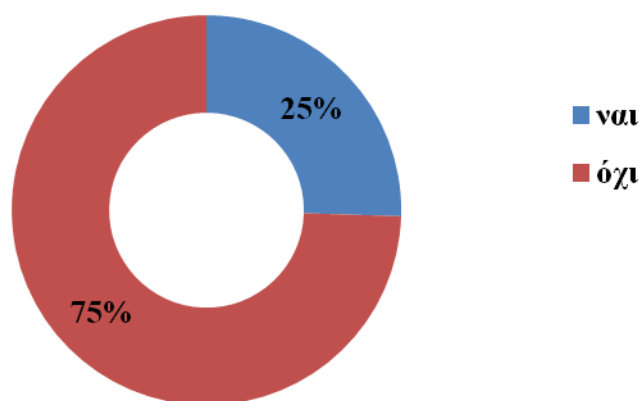
Το 76% των παιδιών προσέχει τους στίχους και τη μελωδία σε ένα τραγούδι, ενώ το 16% μόνο τους στίχους και το 8% μόνο τη μελωδία.

Ερώτηση 9 Τι αισθάνεσαι όταν ακούς τη μουσική που σου αρέσει;

Τα πιο δημοφιλή συναισθήματα που προκαλεί η μουσική στα παιδιά είναι χαλάρωση, ενθουσιασμό, εκτόνωση και χαρά.

Ερώτηση 10 Η μουσική που ακούς επηρεάζει την εμφάνισή σου;

Το 25% των παιδιών είπαν ότι η μουσική που ακούν επηρεάζει την εμφάνισή τους, ενώ το 75% των παιδιών είπαν ότι η μουσική που ακούν δεν επηρεάζει την εμφάνισή τους.

Θεωρητικό μέρος

Ορισμός μουσικής

Ως μουσική ορίζεται η τέχνη που βασίζεται στην οργάνωση ήχων με σκοπό τη σύνθεση, εκτέλεση και ακρόαση ενός μουσικού έργου. Με τον όρο εννοείται επίσης και το σύνολο ήχων από το οποίο απαρτίζεται ένα μουσικό κομμάτι. Γνωστή και ως Απολλώνια Τέχνη, η μουσική πήρε το όνομά της από τις εννέα Μούσες της αρχαίας ελληνικής μυθολογίας.

Η επίδραση της μουσικής στον άνθρωπο

Μέσα από μελέτες αποδείχτηκε ότι η μουσική επιδρά στον ανθρώπινο οργανισμό με πολλούς τρόπους :

- Οι σωματικές κινήσεις οργανώνονται από το ρυθμό της μουσικής. Οι επιδράσεις της μουσικής στον άνθρωπο κατά την ακρόαση της μπορεί να εκδηλωθούν με εξωτερικές σωματικές αντιδράσεις που μπορεί να έχουν τη μορφή ρυθμικού χτυπήματος του ποδιού, λικνίσματος, κουνήματος του κεφαλιού ή ρυθμικών κινήσεων των χεριών. Στις περιπτώσεις εργασιών που απαιτούν επαναλαμβανόμενες κινήσεις-δραστηριότητες και συνοδεύονται με ρυθμικά τραγούδια (χωρίς συνοδεία μουσικού οργάνου όμως), αποδείχτηκε ότι αυξήθηκε η παραγωγικότητα και μειωνόταν το αίσθημα της κούρασης και της ανίας.
- Έρευνα έδειξε ότι τα παιδιά ηλικίας 9-12 ετών τα οποία ασχολούνται με την εξάσκηση κάποιου μουσικού οργάνου, επικεντρώνουν την προσοχή τους πολύ πιο εύκολα σε οτιδήποτε είναι σχετικό με τη μάθηση και την αφομοίωση στοιχείων και μαθημάτων, σε χώρο εντός ή εκτός σχολείου. Τα παιδιά αυτά επίσης έχουν μειωμένο απαιτούμενο χρόνο μάθησης. Η μουσική συνδέεται επίσης με την οργάνωση του εγκεφάλου την τάξη, τις αναλογίες και τις αλληλουχίες και όλα τα στοιχεία που έχουν σχέση με την απλή μαθηματική λογική.
- Από τη βιολογία είναι γνωστό ότι η μουσική είναι μέσα μας. Υπάρχει στον καρδιακό παλμό, το ρυθμό του βαδίσματος, και στο ρυθμό αναπνοής. Μέσα από έρευνες και πειράματα έχουμε δει ότι η μουσική μπορεί να ερεθίσει τα πεπτικά στον εγκέφαλο και σε συνάρτηση με άλλες οργανικές λειτουργίες να προκαλέσει συναισθήματα ευφορίας.
- Ο συναισθηματικός προσανατολισμός της μουσικής επηρεάζει την υγεία με θετικό τρόπο και βοηθά την καταπολέμηση του άγχους. Ως γνωστόν, οι περισσότεροι

άνθρωποι επηρεάζονται συναισθηματικά από τη μουσική. Η κατάλληλη μουσική για τον κάθε άνθρωπο, οδηγεί στο πρώτο στάδιο της χαλάρωσης.

- Τέλος, η γνωστή σε όλους μουσικοθεραπεία στοχεύει σε θεραπευτικούς και παιδαγωγικούς τρόπους που θα πλησιάσουν και θα θεραπεύσουν τον άνθρωπο. Αυτό έχει γίνει αποδεκτό από πολλούς πλέον η προσφορά της μουσικής απευθύνεται σε ψυχικές και σωματικές παθήσεις. Στις περιπτώσεις ασθενών αποδείχτηκε ότι η μουσική επιταχύνει την περίοδο ανάρρωσης από ασθένειες και ατυχήματα.

Κρητική μουσική

Ιστορία της Κρητικής μουσικής

Από την αρχαιότητα η καλλιέργεια της μουσικής στην Κρήτη είχε ξεχωριστή θέση. Από τις αρχαιολογικές ανασκαφές (Κνωσού, Φαιστού κ.ά.) και τα αρχαία κείμενα παίρνουμε πολύτιμες πληροφορίες. Αναπαραστάσεις (γλυπτών, κεραμικών, ζωγραφικής) απεικονίζουν μουσικούς και χορευτές που παραπέμπουν στη σημερινή εποχή, που ο λυράρης παίζει στη μέση και οι χορευτές χορεύουν γύρω του κυκλικά. Στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου σώζεται αυλός με δακτυλίους που μετακινούμενοι καλύπτουν τις οπές για να αποδοθούν οι νότες. Από αποσπάσματα αρχαίου δράματος μαθαίνουμε ότι "ο Μίνως διέταξε να ταφούν μαζί με τον γιό του Γλαύκο και οι αυλοί του, που αυτός τους αγαπούσε όσο ζούσε". Αλλού εικονίζονται αυλοί, διάυλοι, βούκινα, σάλπιγγες. Η αρχαία κιθάρα δεν ήταν αγαπητή στην Κρήτη, αλλά παιζόταν η αρχαία λύρα, όπως φαίνεται από αναπαραστάσεις σε γραφές, τοιχογραφίες, σφραγίδες κ.ά.

Οι μαντινάδες είναι η πιο συνηθισμένη μορφή λαϊκού τραγουδιού και αποτελούν ποιητικό είδος το οποίο απαντάται σε ολόκληρη την Κρήτη. Είναι δίστιχα τραγούδια, που αποτελούνται από δεκαπεντασύλλαβους ομοιοκατάληκτους στίχους. Ο όρος μαντινάδα προέρχεται από τη βενετσιάνικη λέξη *matinada*, που μεταφράζεται ως «πρωινή καντάδα» και σημαίνει το ερωτικό τραγούδι που τραγουδιόταν τις πρωινές ώρες κάτω από το παράθυρο της αγαπημένης. Η κρητική μαντινάδα διακρίνεται για την ιδιόζουσα έκφραση, το μεστό της φράσης και αντανάκλα τα αισθήματα, τη σκέψη και τη ζωή του κρητικού λαού. Αντλεί τη θεματολογία της από ποικίλους τομείς και ανάλογα διακρίνονται σε σκωπτικές μαντινάδες, ερωτικές, ευκαιριακές και φιλοσοφικές. Είτε ως φιλοσοφία, είτε εκφράζοντας παράπονο, η μαντινάδα επί αιώνες συνοδεύει τους Κρητικούς σε όλες τους τις στιγμές και τις εκδηλώσεις.

Τα ριζίτικα τραγουδιούνται στα χωριά που βρίσκονται στους πρόποδες των ορέων. Από τις ρίζες των βουνών έλαβαν την ονομασία τους και τα τραγούδια: και από τον Ψηλορείτη (Ιδη) και τη Δίκητη, αλλά κυρίως τα Λευκά Όρη του Ν. Χανίων. Τα τραγούδια αυτά έχουν μακρά παράδοση και καλύπτουν πολλούς τομείς της έκφρασης του λαού, όπως τραγούδια της τάβλας (του τραπέζιού), της στράτας (εν πορεία), ενώ λέγονται επίσης στους γάμους, στις γιορτές και στις βαπτίσεις, όπως και σε περιπτώσεις γλεντιού. Η θεματολογία τους είναι ηρωικά - επαναστατικά κατά των κατακτητών, ιστορικά, αφηγηματικά, της ξενιτιάς, θρησκευτικά, αλληγορικά, της αγάπης, ποιμενικά κλπ. Η μουσική τους είναι σοβαρή και με στοιχειά πόνου.

Τα πολύστιχα **ιστορικά - αφηγηματικά** τραγούδια είναι γνωστά σε όλη την Κρήτη και ονομάζονται ρίμες. Αναφέρονται σε πρόσωπα ή γεγονότα της κρητικής ιστορίας με τοπική ή

ευρύτερη διάσταση, συνεχίζοντας έτσι, την παράδοση της έμμετρης λαϊκής χρονικογραφίας των μεταβυζαντινών χρόνων. Όλα σχεδόν είναι γραμμένα με τον ομοιοκατάληκτο δεκαπεντασύλλαβο στίχο. Όσο πιο εκτενή είναι, τόσο πιο αξιόλογα θεωρούνται, σε αντίθεση με τα ριζίτικα, που η δύναμή τους κρύβεται στην συντομία τους. Τα τραγούδια αυτά δίνουν άλλοτε μια πιο πιστή και άλλοτε μια πιο ελεύθερη εικόνα διαφόρων σημαντικών προσωπικοτήτων ή γεγονότων που χάραξαν την πορεία του λαού της Κρήτης ή ολόκληρου του Ελληνισμού. Αντιπροσωπευτικά δείγματα ρίμας είναι: το «Τραγούδι του Δασκαλογιάννη», το «Τραγούδι του πύργου του Αλιδάκη», το «Τραγούδι του Θεοδωρομανώλη», το «Τραγούδι του Καπετάν Μιχάλη Κόρακα» και άλλα.

Μουσικά όργανα της Κρητικής μουσικής

Κρητική λύρα

Η κρητική λύρα είναι τρίχορδο, τοξωτό, απιδόσχημο μουσικό όργανο, που κατέχει κεντρική θέση στην παραδοσιακή μουσική της Κρήτης και άλλων νησιών του Αιγαίου και των Δωδεκανήσων. Θεωρείται η πλέον δημοφιλής παραλλαγή της βυζαντινής λύρας που χρησιμοποιείται σήμερα. Λόγω συγκυριών, κυριάρχησε και καθιερώθηκε τα τελευταία 40 χρόνια μέσα από τα χέρια σπουδαίων και φημισμένων λαϊκών μουσικών. Η εύκολη και ανέξοδη κατασκευή της λύρας από τον ερασιτέχνη μουσικό, εν αντιθέσει με το βιολί που κατασκευάζεται από επαγγελματία οργανοποιό και κοστίζει πολύ, συνέβαλε στη γρήγορη διάδοσή της στο νησί, πιθανόν στα τέλη του 18^{ου} αιώνα, αφού από τότε αναφέρεται σε διάφορες πηγές.

Λαούτο ή Λαγούτο

Το λαούτο ή λαγούτο είναι έγχορδο όργανο, που στην ελληνική παραδοσιακή μουσική χρησιμοποιείται κυρίως σαν συνοδεία σε βιολί, λύρα ή άλλα όργανα. Το λαούτο αποτελεί σύνθεση στοιχείων από την αρχαιοελληνική πανδούρα (μακρύ χέρι). Συγγενεύει με το ούτι αλλά έχει μεγαλύτερο μπράτσο. Η χρήση του είναι πολύ διαδεδομένη στην Κρήτη, όπου και συνοδεύει συνήθως την λύρα. Πολλές φορές όμως, το συναντάμε και μόνο του ή σε ζευγάρια

Μαντολίνο

Το μαντολίνο αποτελεί ένα όργανο ευρωπαϊκής προέλευσης. Η καταγωγή του προέρχεται από την μεσαιωνική μαντόλα ή μαντόρα. Η μαντόλα κάνει την εμφάνισή της στις αρχές του 13ου αιώνα. Το μαντολίνο στη μορφή που συναντάτε σήμερα, πρωτοεμφανίζεται στην Ιταλία, κυρίως στην Νάπολη, από τον 17ο αιώνα. Πολλά χρόνια τώρα το χρησιμοποιούν οι Κρητικοί λαϊκοί οργανοπαίχτες κυρίως ως όργανο μελωδίας ή συνοδείας της λύρας στην Κεντρική Κρήτη και του βιολιού στην Ανατολική. Σύμφωνα με τις μαρτυρίες πολλών σπουδαίων παλαιών μουσικών, το πρώτο τέταρτο του 20^{ου} αιώνα συνοδευτικά όργανα της λύρας στο νομό Ρεθύμνου ήταν το μπουλγαρί και το μαντολίνο.

Κιθάρα

Η κιθάρα (όργανο σήμερα της λαϊκής μουσικής πολλών χωρών), διαμορφώθηκε στη Δυτική Ευρώπη σταδιακά, από το Μεσαίωνα μέχρι το 19^ο αιώνα. Αν και γνωστή στην Κρήτη από την εποχή της Βενετοκρατίας, χρησιμοποιείται μόνο σε περιοχές του νομού Λασιθίου, ως «πάσο», καθαρά συνοδευτικό όργανο του βιολιού. Σήμερα, έντονη είναι η παρουσία της στις επαρχίες Σητείας και Ιεράπετρας με την πλούσια βιολιστική παράδοση.

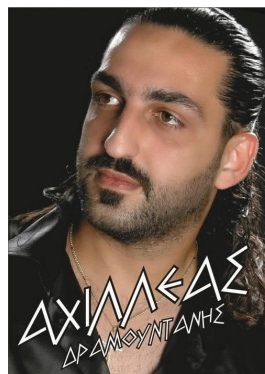
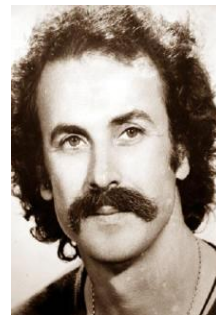
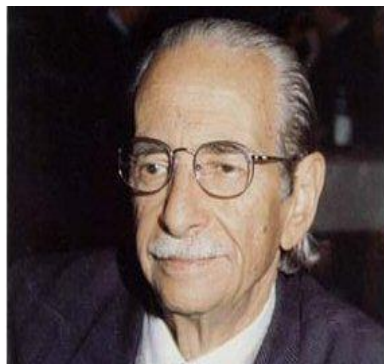
Ασκομαντούρα

Ασκομ(π)αντούρα ή φλασκομ(π)αντούρα ονομάζεται στην Κρήτη η γνωστή σε όλα τα νησιά του Αιγαίου τσαμπούνα, η οποία είναι ο ένας από τους δύο τύπους άσκαυλου που συναντάμε στον ελλαδικό χώρο. Η χρήση της στην Κρήτη μαρτυρείται εικονογραφικά από τα μέσα περίπου του 15ου αιώνα.

Καλλιτέχνες της κρητικής μουσικής

Σημαντικοί παλιότεροι και σύγχρονοι εκπρόσωποι της κρητικής μουσικής είναι : ο Μουντάκης, ο Σκορδαλός , ο Ξυλούρης , ο Ψαραντώνης, ο Βρέντζος, ο Κουνάλης, ο Δραμουντάνης, ο Σκουλάς κ.α.

Κρητική φορεσιά

Η κρητική φορεσιά αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία της λαογραφίας της Κρήτης. Οι άνδρες φορούν βράκα με σαλβάρια, τον επενδυτή, γελέκο, μεϊντάνι, ζώνη, καρτσόνια και καπότο, επίσης ασημένιο μαχαίρι στη μέση, βουργίδι και κρατούν κατσούνα. Άλλες φορές αντί βράκα φορούν κυλότα σε τύπο στρατιωτικό που μπαίνει μέσα στα στιβάνια (τις μαύρες μπότες που συμπληρώνουν την ενδυμασία), γελέκο με φαρδιά ζώνη και κρουσάτο μαντίλι. Το μαντήλι μπορεί να είναι άσπρο και φοριέται σε χαρμόσυνες περιστάσεις όπως γάμους, βαφτίσεις και κάθε λογής χαρούμενη κοινωνική εκδήλωση. Αντίθετα το μαύρο είναι το χρώμα της λεβεντιάς και της περηφάνιας, αλλά και το πένθος στην ζωή κάθε Κρητικού.

Λαϊκή Μουσική

Αστικό λαϊκό τραγούδι

Λαϊκό είναι κάτι που προέρχεται από το λαό και απευθύνεται αυτόν, γι' αυτό και ο λαός το αγκαλιάζει. Παρόλο που ο όρος λαϊκό περιλαμβάνει το αστικό λαϊκό τραγούδι που εμφανίζεται ήδη από τον 17^ο αιώνα με καταβολές από το Βυζάντιο, καθώς και το ρεμπέτικο, λαϊκό επικράτησε να λέγεται ειδικά το λαϊκό αστικό τραγούδι της περιόδου 1950–1970, που διαδέχτηκε το ρεμπέτικο. Προέρχεται από το ρεμπέτικο, το Σμυρναϊκό κλπ., των οποίων αποτελεί συνέχεια. Άκμασε κυρίως από τις αρχές της δεκαετίας του 1950 ως το τέλος της δεκαετίας του 60 και τις αρχές της δεκαετίας του 1970.

Το "λαϊκό" τραγούδι αναφέρεται στους κατοίκους των μεγάλων πόλεων - αστικών κέντρων και είναι μουσική κλειστού χώρου (ταβέρνα). Η διάδοσή του βοηθήθηκε, εκτός από τις δισκογραφικές εταιρείες, από το ραδιόφωνο, -που δεν αδιαφόρησε για το λαϊκό όσο είχε αδιαφορήσει για το ρεμπέτικο- και από τον κινηματογράφο. Η περίοδος 1955–1975 χαρακτηρίστηκε σαν η «χρυσή δεκαετία» του λαϊκού μας τραγουδιού.

Η γλώσσα του είναι η απλή, ζωντανή, ομιλημένη γλώσσα του λαού, χωρίς επιτηδευμένες λέξεις και εκφράσεις, σε αντίθεση προς πολλά ελαφρά τραγούδια της εποχής που επιδίωκαν επιδεικτικά τις ξένες λέξεις και την «ξενική» προφορά. Η θεματολογία του ξεφεύγει από το στενό περιθωριακό πλαίσιο του ρεμπέτικου, διευρύνεται και αγκαλιάζει τον μέσο Έλληνα, προσαρμόζομε στη νέα διαμορφούμενη κοινωνική πραγματικότητα της μεταπολεμικής Ελλάδας. Με τον δυτικό προσανατολισμό και το αστικό όνειρο. Επικρατεί το ερωτικό στοιχείο, αλλά και θέματα από τα ζωντανά και καυτά προβλήματα της ελληνικής κοινωνικής πραγματικότητας: εμφύλιος, μετανάστευση, ξενιτιά, φτώχεια, αδικία κλπ.

Λαϊκά μουσικά όργανα

Το **μπουζούκι** ήταν σε χρήση στον ελληνικό χώρο επί αιώνες. Είναι μια παραλλαγή της οικογένειας των ταμπουράδων («buzouk»: τούρκικη λέξη που σημαίνει σπασμένος). Πιθανότατα όμως η ονομασία του προέρχεται από το «ντουζένι», τρόπο κουρδίσματος του τουρκικού «σαζ». Ανάλογα με τον τρόπο κατασκευής, το μέγεθος, το σχήμα, τον αριθμό χορδών κ.ά. διακρίνουμε το μπουζούκι, τον «τζουρά», τη «μπουζουκομάνα», το «γόνατο» (σκαφτό), το «μπαγλαμά». Το μήκος του μπουζουκιού είναι περίπου 90 εκ. έως ένα μέτρο και ηχεί σαν το λαγούτο. Ο **μπαγλαμάς**, που είναι το μικρότερο όργανο της οικογένειας, έχει μήκος περίπου 40-60 εκ. και τρεις διπλές χορδές.

Το μπουζούκι παίζεται με πένα. Είναι συνήθως τρίχορδο ή τετράχορδο. Το τρίχορδο έχει τρεις διπλές χορδές, ενώ το τετράχορδο έχει μονές ή διπλές τις δύο χαμηλότερες χορδές και διπλές τις δύο ψηλότερες.

Το ντέφι είναι μουσικό όργανο που ανήκει την οικογένεια των κρουστών και αποτελείται από μια μεμβράνη στερεωμένη σε ένα κυκλικό τελάρο και διάφορα ζεύγη από μέταλλο που κουνούνται. Τα περισσότερα ντέφια που βλέπει κανείς σήμερα στη δυτική λαϊκή μουσική είναι χωρίς τη μεμβράνη. Το ντέφι παίζεται με διάφορους τρόπους: Κρατώντας το ή στερεώνοντάς το σε μια βάση, κτυπώντας το με το χέρι ή κάποιο ξύλο, κουνώντας το, ή κτυπώντας το στο πόδι. Συναντάται σε διάφορα είδη μουσικής: Αρχαία ελληνική και λαϊκή μουσική, κλασική μουσική, περσική.

Η κιθάρα υπήρξε έγχορδο μουσικό όργανο της Ελληνικής Αρχαιότητας, το οποίο ανήκε στην ευρύτερη οικογένεια της λύρας. Στις μέρες μας η κιθάρα αναφέρεται στο σύγχρονο μουσικό όργανο, το οποίο δανείζεται το όνομά του από το αρχαιοελληνικό ομώνυμο όργανο, αλλά ωστόσο αποτελεί εξέλιξη μιας ξεχωριστής οικογένειας εγχόρδων οργάνων, που περιλαμβάνει το λαούτο, ενώ απαντάται σε πλήθος πολιτισμών με διαφορετικές ονομασίες και κατασκευαστικά στοιχεία. Από το δεύτερο μισό του εικοστού αιώνα, αποτελεί ένα από τα πλέον δημοφιλή μουσικά όργανα, καθώς χρησιμοποιείται σε μια πληθώρα μουσικών ειδών, όπως η τζαζ, μπλουζ, ροκ, heavy metal, ποπ, λαϊκή, παραδοσιακή μουσική και ποπ ροκ.

Καλλιτέχνες λαϊκού τραγουδιού

Πατριάρχης του ρεμπέτικου και κολώνα του λαϊκού τραγουδιού (το δεύτερο αποτελεί μετεξέλιξη του πρώτου) ήταν ο Μάρκος Βαμβακάρης. Σε πολλά τραγούδια του χρησιμοποίησε μουσικά μοτίβα και θέματα που σχετίζονταν με το δημοτικό τραγούδι. Ο τρόπος όμως που οργάνωσε και επέκτεινε τα στοιχεία της παράδοσης έδωσαν στο έργο του μοναδικό χαρακτήρα και ανεξίτηλη σφραγίδα. Ήταν ο κύριος υπεύθυνος που το μπουζούκι και η καθημερινότητα του λαϊκού ανθρώπου της εποχής πέρασε στην δισκογραφία. Ο Τσιτσάνης, από τους πρωτεργάτες του λαϊκού, αποτέλεσε «γέφυρα» ανάμεσα στο ρεμπέτικο και το λαϊκό. Θεωρείται ο συνθέτης που «εξευγένισε» το ρεμπέτικο, απαλλάσσοντάς το από ακραία, περιθωριακά, αντικοινωνικά και εντόνως ανατολίτικα στοιχεία. Η μετάβαση στο λαϊκό επισημαίνεται με τον «ευρωπαϊσμό» των μουσικών κλιμάκων (μεγαλύτερη χρήση ματζόρε-μινόρε, έναντι των άλλων «δρόμων»), το «ευρωπαϊκό» κούρδισμα του μπουζουκιού και την προσθήκη τέταρτης διπλής χορδής από τον Χιώτη το 1953 ώστε να μπορεί να παίζει αρμονικά ακόρντα. Άλλοι σπουδαίοι καλλιτέχνες είναι ο Γιώργος Ζαμπέτας και ο Άκης Πάνου αλλά και

τραγουδιστές όπως ο Στέλιος Καζαντζίδης, Στράτος Διονυσίου, Βίκυ Μοσχολιού, Γρηγόρης Μπιθικώτσης κ.α.

Σύγχρονο λαϊκό τραγούδι

Πρόκειται για «γλεντζέδικο» τραγούδι συνθετών με έτος εισόδου στη δισκογραφία από τη δεκαετία του '80 και ύστερα. Είναι ταυτισμένο με την αισθητική και τις πρακτικές διασκέδασης του περιβάλλοντος της πίστας. Από τα μέσα της δεκαετίας του '90, όπου επικρατεί ένας πιο «δυτικός»/ηλεκτρονικός ήχος, καθιερώνονται από τα ΜΜΕ οι όροι «λαϊκοπόπ» και «ελληνική ποπ» που θεωρούνται ασαφείς. Ο όρος «σύγχρονο λαϊκό» έχει την διπλή έννοια του τραγουδιού που ακούγεται από λαϊκή ορχήστρα στις νυχτερινές πίστες, αλλά και του δημοφιλούς τραγουδιού που προορίζεται προς μαζική κατανάλωση.

Hip Hop

Τι είναι το χιπ χοπ

Το **Χιπ χοπ** δεν είναι ένας είδος μουσικής ή ένα είδος χορού, αλλά μία κουλτούρα που αποτελείται από 4 στοιχεία:

Ραπ (Ο στίχος)

Μπι-Μπόϊνγκ (Ο χορός - ευρέως γνωστός ως Μπρέικ Ντανς)

Djing (Η μουσική)

Γκράφιτι (Η εικόνα)

Το Χιπ χοπ αναπτύχθηκε σε υποβαθμισμένες περιοχές των ΗΠΑ, όπως το Μπρονξ στη Νέα Υόρκη και σε άλλες μεγάλες πόλεις όπου υπήρχε μεγάλη ανεργία και φτώχεια. Τα 4 στοιχεία δεν αναπτύχθηκαν την ίδια χρονική στιγμή αλλά σε διαφορετικές χρονικές περιόδους. Οι ρίζες του ανάγονται στην δεκαετία του '70, όταν άρχισαν τα πρώτα δειλά βήματα.

Rap

Η **ραπ** (*rap*) είναι κυρίως αφροαμερικανικό μουσικό είδος που ξεκίνησε να γνωρίζεται άνθιση στα τέλη της δεκαετίας του 1970. Έχει τις ρίζες της στην αφρικανική μουσική την οποία έφεραν με τη βίαιη εκδούλευση και μετέπειτα μετακίνηση τους οι μαύροι στην Αμερική. Ονομάστηκε έτσι εκ του αγγλικού ακρωνύμιου *r.a.p* (δηλαδή Rhythm And Poetry). Πρόκειται για είδος που δίνει έμφαση στους στίχους (ρίμες) και στο περιεχόμενο αυτών και η μουσική συνήθως είναι συνοδευτική και δευτερεύουσας μέριμνας. Οι στίχοι, αυτοσχέδιοι στην καθημερινή έκφραση αλλά επεξεργασμένοι στις παραγωγές, δεν τραγουδιούνται, αλλά απαγγέλλονται με ιδιαίτερο, ρυθμικό, τρόπο ενώ η μουσική δανείζεται στοιχεία από τη soul, τη τζαζ όσο και από άλλα ποικίλα μουσικά ρεύματα. Το rap είναι ένα από τα 4 στοιχεία της κουλτούρας hip hop.

Οι ρίμες (στίχοι), οι οποίοι έχουν μεγάλη έκταση και ποσότητα, εκφράζουν κατά κανόνα καθημερινά βιώματα και εμπειρίες, ενώ σε τραγούδια ορισμένων καλλιτεχνών αποκτούν πολιτική προέκταση κυριότατα ανατρεπτική, ρηξικέλυθη όσο και καυστική αφού πηγή της μουσικής αυτής είναι τα γκέτο των περιθωριοποιημένων μαύρων των Ηνωμένων Πολιτειών ενώ δεν απουσιάζει επίσης η λυρική και η ποιητική πνοή από ορισμένους καλλιτέχνες και συγκροτήματα.

Break Dance

Το Μπι-Μπόϊνγκ είναι είδος χορού. Οι πρώτοι breakdancers, χορευτές Μπρέικ ντανς, εμφανίστηκαν το 1973 και ήρθε ως δια μαγείας και έλυνε τις διαφορές μεταξύ συμμοριών.

Έτσι, σε αυτούς τους δρόμους, του Νότιου Μπρονξ, ξεκίνησε το b-boying πραγματικά. Συχνά, οι καλύτεροι Breakers αντίθετων συμμοριών "πολεμούσαν" αντί να παλεύουν. Τα πρώτα battles μάλιστα γινόντουσαν σε γλσοτάπητα. Με αυτό τον τρόπο θα μπορούσε η μάχη να αποδείξει τη καλύτερη συμμορία, αρκετές ήταν οι φορές όπου ο χαμένος συμφωνούσε ότι δεν θα ξαναπερνούσε από την γειτονιά του νικητή. Τις περισσότερες φορές αγώνες ήταν απλά για τον σεβασμό του άλλου. Δυστυχώς, αυτές οι μάχες δεν σταματούσουν πάντα

τις εχθροπραξίες των συμμοριών ενώ συχνά προκαλούσαν πραγματικές "μάχες". Ο όρος breakdance αποδόθηκε αργότερα από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

DJing

Το DJing δημιουργήθηκε το 1975-1978 και χρησιμοποιήθηκε στην αρχή για να έχουν ρυθμό οι B-Boy και μετά για να λένε πάνω στο ρυθμό των μπιτ τους στίχους τους οι ράπερ. Ο πρώτος DJ που απέκτησε τεράστια φήμη ήταν ο Kool Herc: με την απομόνωση κομματιών από διάφορους δίσκους και την μίξη τους δημιούργησε τους πρώτους ήχους του Χιπ-Χοπ. Αργότερα, οι επόμενες γενιές των Hip-Hop DJs με πολλές καινοτομίες όπως σκράτς (scratch), μπίτ τσάγκλινγκ (beat juggling) κ.α. έφτασαν τους DJs στο σημερινό επίπεδο. Τα πρώτα χρόνια οι DJs ήταν τα αστέρια των Χιπ-Χοπ γκρούπς αλλά μετά το 1978 τα φώτα έκλεψαν οι MCs, ενώ οι DJs προχώρησαν στην τέχνη του τερντάμπλισμ (turntablism).

Γκράφιτι

Το Γκράφιτι ενσωματώθηκε στο χιπ χοπ ως ένα από τα στοιχεία του στα τέλη του '60, όταν ένας Ελληνοαμερικάνος που έκανε διανομές πίτσας έγραφε όπου πήγαινε το ψευδώνυμο του και τον αριθμό της οδού όπου έμενε (TAKI 183). Έτσι γεννήθηκε η σύγχρονη μορφή του Γκράφιτι.

Από τότε μεταφέρθηκε σε κάθε γωνιά του πλανήτη, από την Βραζιλία μέχρι το Ιράν, και έγινε ένας τρόπος έκφρασης του καλλιτέχνη κατά της πολιτικής ή για διάφορους άλλους σκοπούς. Το Γκράφιτι γεμίζει το αστικό γκρίζο με ένα χρώμα της ψυχής που γεννιέται εκείνη τη στιγμή στο μυαλό του καλλιτέχνη και από τη καρδιά μεταφέρεται στο χέρι του που κρατάει το σπρέι.

Ελληνικό χιπ χοπ

Οι πρώτες ενδείξεις ελληνικού Hip Hop ήρθαν στην Ελλάδα με το συγκρότημα FF.C που το 1987 έκαναν τα πρώτα τους βήματα και το πρώτο τους άλμπουμ με όνομα "σκληροί καιροί" κυκλοφόρησε το 1993. Το 1992 δημιουργήθηκαν και οι Active Member και μετά από αυτούς δημιουργήθηκε το συγκρότημα Terror X Crew. Επίσης εκείνη την εποχή έγιναν γνωστοί στο ευρύτερο ελληνικό hip hop κοινό οι Goin' Through και τα Ημισκούμπρια. Το Battle Rap ήρθε στην Ελλάδα το 1997 από το συγκρότημα Ζωντανοί Νεκροί (ZN) όπου έφεραν μια άλλη γεύση στην ελληνική Hip-Hop σκηνή. Πάνω στην ομάδα των ZN και επηρεασμένοι από τον ήχο τους, οι επόμενες γενιές έβγαζαν Battle Rap κομμάτια καθώς το μεγαλύτερο ποσοστό των MCs και συγκροτημάτων σήμερα επιλέγουν αυτό το είδος ραπ. Οι Active Member δημιούργησαν επίσης ένα είδος hip hop το Low Bar, διαχωρίζοντας τη δική τους θέση από την ελληνική hip-hop σκηνή, θεωρώντας πως είχε αρχίσει να παίρνει εμπορικά χαρακτηριστικά.

Καλλιτέχνες της χιπ χοπ

Στην ελληνική hip hop σκηνή τα πιο διάσημα συγκροτήματα είναι : Οι FF.C που αποτελεί το πρώτο συγκρότημα του ελληνικού ραπ και για αυτόν τον λόγο είναι ένα από τα πιο διάσημα συγκροτήματα. Αποτελούνται από το Δημήτρη Πετσούκη , τον MC Κώστα Κουρμένταλα και τον DJ Θωμά Πυτικάκη. Οι Active Member δημιουργήθηκαν 6 χρόνια μετά τους ff.c και μετά από αυτούς δημιουργήθηκαν οι Terror X Crew. Οι Active Member σήμερα αποτελούνται από τον Μιχάλη Μυτακίδη και την Γιολάντα Τσιαμπόκαλου και οι Terror X Crew αποτελούνται από τους MCs Αρτέμη και Ευθύμη και τον DJ ALX. Οι Ζωντανοί Νεκροί είναι ένα από τα πιο γνωστά συγκροτήματα στην ιστορία του ελληνικού hip hop, και είναι θεμελιωτές του battle rap στην Ελλάδα. Οι ZN αποτελούνται από τους Τάκη Τσαν, Μηδενιστή, Υποχθόνιο, Καταχθόνιο και Χαρμάνη. Στην ξένη hip hop σκηνή διάσημοι καλλιτέχνες είναι: Eminem, Pit Bull, 50 Cent κ.α.

Στιλ και ενδυμασία

Οι άνθρωποι που ακούν hip hop έχουν συγκεκριμένο ντύσιμο και στιλ. Η hip-hop και η μόδα πάνε πάντα μαζί, σημασία δεν έχει μόνο τι φοράς αλλά και πως το φοράς. Το στιλ ντυσίματος είναι: φαρδιά παντελόνια αρκετά κατεβασμένα, ζώνες, φαρδιές μπλούζες, καπέλα, παπούτσια με μεγάλα κορδόνια. Επίσης συνηθίζονται οι μεγάλες μακριές ζακέτες με κουκούλα. Τα καπέλα είναι στο πλάι ή ανάποδα. Στο λαιμό κρέμονται ένα ή ακόμα και περισσότερα περιδέραια, Δεν υπάρχουν συγκεκριμένα χρώματα ρούχων που να προτιμούνται και διακρίνουμε πληθώρα χρωμάτων και χρωματικών συνδυασμών.

Συμπεράσματα

Από την έρευνά μας βγαίνει το συμπέρασμα ότι οι περισσότεροι μαθητές του σχολείου μας ακούνε μουσική και αρκετοί ασχολούνται με τη μουσική παίζοντας κάποιο μουσικό όργανο ενώ, ελάχιστοι είναι αυτοί στους οποίους δεν αρέσει να ακούνε μουσική. Η μουσική που τους αρέσει επηρεάζει τα συναισθήματα τους αλλά δεν επηρεάζει την εμφάνισή τους. Επίσης παρατηρούμε ότι τα κρητικά και τα λαϊκά τραγούδια και γενικά η ελληνική μουσική εξακολουθεί να έχει σημαντική θέση στις προτιμήσεις των νέων σε σχέση με πιο μοντέρνα είδη μουσικής.

Συνεπώς, η αρχική μας υπόθεση ότι η μουσική παίζει σημαντικό ρόλο στη ζωή των νέων επαληθεύτηκε.

Βιβλιογραφία

[El.wikipedia.org](http://el.wikipedia.org)

<http://www.campusey.com/easyconsole.cfm/id/1201>

<http://www.tsouchlarakis.com/KRITIKATRAGOUDIA.htm>

<http://el.wikipedia.org/wiki/>

<http://www.tsouchlarakis.com/MOUSIKAORGANA.htm>

mantolino.gr

[el.wikipedia.org/wiki/Ελληνικό χιπ χοπ](http://el.wikipedia.org/wiki/Ελληνικό_χιπ_χοπ)

el.wikipedia.org/wiki

Παράρτημα

Ερωτηματολόγιο

Φύλο αγόρι κορίτσι
Ηλικία

1. Σου αρέσει να ακούς μουσική;

ναι όχι

2. Πόσο συχνά ακούς μουσική;

καθόλου λίγο πολύ πάντα

3. Ποιο είδος μουσικής σου αρέσει;

Hip hop

Λαϊκά

Κρητικά

Rock

Pop

Άλλο

4. Τι τραγούδια προτιμάς να ακούς περισσότερο;

ελληνικά ξένα και τα δύο

5. Ποιος(α) είναι ο(η) αγαπημένος(η) σου τραγουδιστής(στρια);

.....

6. Ποιο είναι το αγαπημένο σου συγκρότημα ;

.....

7. Παίζεις κάποιο μουσικό όργανο; ναι όχι

Αν ναι ποιο;.....

8. Τι σου αρέσει περισσότερο σε ένα τραγούδι;

μελωδία στίχοι και τα δυο

9. Τι αισθάνεσαι όταν ακούς τη μουσική που σου αρέσει; (μπορείς να επιλέξεις περισσότερες από μία απαντήσεις)

χαρά ενθουσιασμό χαλάρωση λύπη μελαγχολία εκτόνωση
άλλο.....

10. Η μουσική που ακούς επηρεάζει την εμφάνιση σου;

ναι όχι

Ευχαριστώ για το χρόνο σας!